

کوکی چیست و با امنیت ما چه می‌کند؟

اکثر مردم میدانند که کوکی‌هایی در گوشه‌کنار اینترنت پنهان شده‌اند و منتظرند که توسط اولین کسی که پیدایشان کرد خورده ... اهم، اشتباه شد! درست نیست! بله، کوکی‌هایی در اینترنت (در واقع در World Wide Web یا همان WWW) هستند و واقعاً هم اسمشان کوکیست، ولی خوشمزه که نیستند هیچ، حتی ممکن است برای امنیت شما مضر هم باشند!

چه در حال مشاهده‌ی نتایج یک جستجوی ساده در گوگل باشید، چه در حال ورود به فیسبوک و یا حتی در حال گپ‌وگفت با دوستانان در انجمن‌های اینترنتی، سر و کارتان با همین کوکی‌هاست. این کوکی‌ها در واقع مضر نیستند، اما مثل پسورد یا ایمیل‌ها اگر دست آدم‌های ناشایست بیفتند، می‌توانند بسیار مخرب باشند. با ما تا انتهای این نوشتار همراه باشید تا ببینیم چگونه می‌توانیم از خودمان محافظت کنیم.

واقعاً، کوکی‌ها چیستند؟

خیلی ساده بخواهیم بگوییم، کوکی‌ها فایل‌هایی هستند که در رایانه‌ی شما ساکن می‌شوند. کوکی‌ها وقتی وارد وبسایتی می‌شوید ساخته می‌شوند.

کارشان هم این است که اعمال و رفتار و اطلاعات مهم شما را ذخیره کنند تا در ورود بعدی شما به همان وبسایت، نیازی به وارد کردن مجدد اطلاعات توسط شما نباشد و خودبخود این اتفاق بیفتد. پس این بندگان خدا در واقع مفید هم هستند! کوکی‌ها توسط سرورها و بعضی از برنامه‌ها قابل خواندن هستند.

مرورگر شما در واقع واسطه‌ایست بین رایانه‌ی شما و وبسایت مورد نظر. کوکی‌ها برای این ساخته می‌شوند که سایت‌ها با توجه به اینکه شما که هستید و چه می‌خواهید، محتوای مورد نظر را نشان‌تان دهد. کوکی‌ها می‌توانند طوری ساخته شوند که پس از مدت مشخصی خودبخود پاک شوند. البته می‌توان بصورت دستی هم هرگاه بخواهید آن‌ها را پاک کنید.

کوکی‌ها برای این ساخته شدند تا بجای اینکه حجم عظیمی از اطلاعات روی سرور سایت ذخیره شود، روی رایانه‌ی هر کاربر ذخیره گردد تا فشار زیادی به سرور وارد نیاید. بارها شده که در یک سایت لاگین کرده‌اید و صفحه را بسته‌اید و مجدداً گشوده‌اید و دیده‌اید که نیازی نیست دوباره لاگین کنید. این بخاطر وجود همین کوکی‌هاست. کوکی‌ها به سایت‌ها کمک می‌کنند تا شما را بشناسند. کوکی‌ها قادرند خیلی از چیزها را ذخیره کنند. مثلاً قادرند مکان شما، نوع مرورگر شما و تنظیماتی که را انجام داده‌اید را نگهداری کنند تا بتواند در بازدیدهای بعدی‌تان از آن وبسایت به یاری‌تان بیایند.

کوکی‌ها چگونه ممکن است مضر باشند؟

کوکی‌ها برای راحتی و آسایش ساخته شده‌اند و در باطن بی‌ضررند. از ویروس‌ها می‌ترسید؟ نه! کوکی‌ها قادر به انتقال ویروس و بدافزار نیستند. پس خیالتان از این نظر راحت باشد. بگذارید شفاف بگویم، اگر کوکی‌ها نبودند، اینترنت فلج بود! اگر کوکی‌ها را پاک کنید، هر بار که وارد سایت‌های مورد علاقه‌تان مثل سرویس‌های گوگل، فیسبوک و ... می‌شوید باید مجدداً نام کاربری و رمز عبور خود را وارد کنید. واقعاً خسته کننده است!

از چه چیز کوکی‌ها باید ترسید؟

بدترین سناریوی ممکن این است که یک شخص ثالثی بتواند این اطلاعات رد و بدل شده بین شما و سرور را شنود کند! با این حساب می‌تواند با نام کاربری شما در سایت‌هایی که عضوشان هستید لاگین کند و اما آنقدرها هم نگران نباشید. چون کوکی‌ها رمزنگاری (Encrypt)

می‌شوند.

اما مدل دیگری از کوکی‌ها وجود دارند که نامشان "کوکی‌های ردیاب" (tracking cookies) است و می‌توان گفت برای راحتی شما ساخته نشده‌اند. کارشان این است که تمام فعالیت‌های شما را ثبت و ضبط می‌کنند و به این درد می‌خورند که سایت‌هایی مثل فیسبوک، بفهمند شما از چه چیزی بیشتر خوشتان می‌آید و تصمیم بگیرد که مثلاً چه نوع تبلیغاتی را نشان‌تان بدهد! اینجاست که امنیت و حریم خصوصی شما ممکن است خدشه دار شود.

بزرگترین مشکل اینجاست که شرکت‌های ارایه‌دهنده‌ی تبلیغات می‌توانند تمام کارهایی که کرده‌اید را ببینند! اما شما حالا می‌توانید با کمی بازی کردن با تنظیمات مرورگر خود کاری کنید که ردپایتان ثبت و ضبط نشود.

حال اینجا بحث اعتماد پیش می‌آید ... آیا به این سایت اعتماد دارید؟ پس بگذارید کوکی بسازد. به سایتی اعتماد ندارید؟ در مرورگر خود کاری کنید که کوکی ذخیره نکند! به همین سادگی. اگر می‌خواهید ببینید چه کوکی‌هایی بر روی رایانه‌تان ذخیره شده، می‌توانید از CookieSpy استفاده کنید. اگر هم می‌خواهید ببینید که فلان سایت چه کوکی‌هایی ایجاد می‌کند از Cookie-Checker استفاده نمایید.